

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, de către avocatul Avornic Gheorghe cu inculpatul Ciubatico Ivan, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Ciubatico Ivan XXX, născut la XXX, originar din r-l XXX, sat. XXX, domiciliat în XXX, sat. XXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 26.01.2016- 12.04.2018 (prima instanță);
2. 03.05.2018 – 02.07.2018 (instanța de apel);
3. 22.08.2018 – 14.11.2018 (instanța de recurs ordinar);

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 12 aprilie 2018, a fost recunoscut vinovat Ciubatico Ivan în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, s-a înlăturat răspunderea penală în privința lui Ciubatico Ivan pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, în legătură cu intervenirea actului de amnistie.

Prin sentință s-a soluționat și chestiunea cu privire la corpurile delictelor.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Ciubatico Ivan la 16.08.2015, aproximativ la ora 17:00, conducând automobilul de marcă „Niva Chevrolet”, cu numărul de înmatriculare XXX, pe traseul R-20 km. 17 ± 100 m, în preajma localității XXX r-l XXX, încalcând cerințele Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 357 din 13 mai 2009 (în continuare Regulament) și anume: pct. 3 potrivit căruia *„participanții la trafic sînt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu exprime pericolului precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși*

pe cele care sînt provocate de circumstanțe iminente;" pct. 45 alin. (1), lit. a), b), d) potrivit căruia „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținînd permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și situația rutieră"; pct. 46 lit. a) potrivit căruia „conducătorul de vehicul, trebuie să manifeste prudență sporită și în caz de necesitate să reducă viteza pînă la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească ", ignorînd cerințele art. 22 alin. (4) din Legea nr. 131 din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier potrivit căreia „participanții la trafic sînt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluența și siguranța traficului și să nu periclitizeze siguranța unor alți participanți la trafic, în regiunea trecerii semnalizată pentru pietoni, intrînd în zona de acțiune a indicatoarelor de informare și orientare 5.50.1-5.50.2 "Trecere nedarjată pentru pietoni" și marcajului rutier 1.14.1 Anexa nr. 4 a Regulamentului, n-a manifestat atenție sporită la circulație, n-a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei necesare deplasării în siguranță, n-a apreciat corect situația rutieră în care se află autovehiculul la momentul respectiv, n-a luat în considerație starea de lucruri în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, nu a adaptat o viteză corespunzătoare condițiilor de drum care iar garanta securitatea circulației și n-a cedat trecerea pietonului, avînd posibilitate reală de a-l observa, nu s-a isprăvit cu conducerea automobilului și a tamponat pietonul XXX, care traversa carosabilul în nemijlocita apropiere a trecerii pentru pietoni cauzându-i leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă, echimoză pe cap, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, hemoragii subdurale (90 ml) și subarahnoidiene totale, conținut hemoragie în ventriculele cerebrale, edem cerebral, traumă abdominală închisă: lezarea hilului hepatic și lineal, Hemoperitoneu (900 ml). Fractură-luxație a articulației genunchiului drept, echimoze pe membre. Excoriații pe spate, abdomen și membre care în comun, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 84 din 15.10.2015, se califică drept vătămări corporale grave în rezultatul cărora, XXX a decedat la scurt timp, în drum spre spital.

Astfel, prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului Ciubatico Ivan conform prevederilor: art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, după semnele calificative „*încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane*”.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

2.1. Procurorul în procuratura r-l Rezina, Stavinschi Olesea, care a solicitat casarea sentinței rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Ciubatico Ivan să-i fie numită o pedeapsă penală de 4 ani închisoare cu ispășirea

pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de 4 ani. Argumentând prin faptul că:

- sentința judecătorei Orhei (sediul Rezina) emisă la 12.04.2018 este neîntemeiată, deoarece contrar prevederilor art. 2) alin. (2) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova a înlăturat răspunderea penală în privința lui Ciubatico Ivan în lipsa acordului scris al acestuia;

- inculpatul Ciubatico Ivan nu a întrunit cerințele stipulate la art. 1 alin. (1) și (2) al Legii nr. 210 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova or, atât la urmărirea penală, cât și în instanța de judecată, inculpatul nu și-a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii imputate, declarând doar că regretă de cele ce s-au întâmplat, dar nu se consideră el vinovat.

2.2 Succesorul părții vătămate, Mitrean Tatiana, care a solicitat casarea sentinței, cu rejudecarea cauzei penale.

Argumentând prin faptul că:

- nimeni din participanții procesului nu au solicitat aplicarea amnistiei;
- în calitate de succesor al părții vătămate, nu și-a exprimat acordul față de aplicarea amnistiei în privința lui Ciubatico Ivan;

- inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea faptei, nu a depus nici o cerere de aplicare a legii privind amnistia, nici nu s-a apropiat să-și ceară scuze măcar;

- nu a recuperat prejudiciul material și moral, astfel există prejudiciu material și moral nerecuperat.

2.3 Avocatul Avornic Gheorghe în numele inculpatului Ciubatico Ivan, care a solicitat pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Ciubatico Ivan să fie achitat.

Argumentând prin faptul că:

- prima instanță nu a ținut cont de cele expuse în Raportul de expertiză tehnico-criminalistică auto-tehnică nr. 397 din 04.07.2016, efectuată de către Centrul de Expertize Independente din Republica Moldova, prin care s-a constatat faptul că reieșind din împrejurările descrise în procesul-verbal de cercetare la fața locului, precum și locul nemijlocit al traseului, conducătorul auto nu a avut posibilitatea tehnică de a preveni accidentul rutier prin frânare. Acțiunile conducătorului auto în acest caz anume, nu au favorizat producerea accidentului rutier, deoarece el, acționând în conformitate cu cerințele pct. 45 alin. 2) din RCR, în momentul apariției obstacolului nu a dispus de posibilitatea tehnică de a preveni tamponarea cu pietonul;

- conform Raportului de expertiză auto-tehnică nr. 9248 din 26.11.2015, reieșind din urmele de frânare de 17.6 m., proiectate în condițiile producerii accidentului rutier dat, viteza automobilului de model „Niva Chevrolet” cu numerele de înmatriculare XXX până la frânare era de 60 km/ oră;

- inculpatul Ciubatico Ivan, la momentul producerii accidentului rutier a acționat în limitele legale ale RCR, fapt confirmat și prin declarațiile martorului XXX care în instanță a afirmat că inculpatul la momentul producerii accidentului rutier conducea cu o viteză „nu prea mare”;

- la materialele cauzei au fost prezentate unele probe care arată că cu 6 zile înainte de producerea accidentului rutier, pe data de 10.08.2015, victima XXX a publicat pe rețeaua sa de socializare un mesaj cu tentă suicidală, probă care nu a fost apreciată în nici un fel de către instanța de fond, nici în cumul cu alte probe și nici separat;

- nefiind clar conform căror norme de drept material aplicabil instanța de judecată a concluzionat că Ciubatico Ivan s-ar face vinovat de producerea accidentului rutier și de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3), lit. b) din Codul penal, dacă din materialele prezentate în prima instanță reiese cu certitudine că la momentul producerii accidentului rutier, inculpatul a acționat în limitele legale ale RCR iar în momentul apariției obstacolului nu a dispus de posibilitatea tehnică de a preveni tamponarea cu pietonul care se și face vinovat de producerea accidentului rutier.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2018, s-a respins ca nefondat apelul declarat de către avocatul Avornic Gheorghe în numele inculpatului Ciubatico Ivan.

S-au admis apelurile declarate de către procuror și de către succesorul părții-vătămate Mitrean Tatiana, s-a casat parțial sentința în partea liberării de răspundere penală, s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care Ciubatico Ivan a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, i s-a aplicat o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de 3 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate lui Ciubatico Ivan, s-a suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani. În rest sentința a fost menținută.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, *declarațiile inculpatului Ciubatico Ivan privind nevinovăția sa în comiterea faptei penale incriminate s-au combătut prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile succesului părții vătămate, martorilor și probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborând între ele au demonstrat incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de încălcare a regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.*

Instanța de apel a respins argumentul apărării precum că inculpatul urma a fi achitat, deoarece acesta nu și-a recunoscut vinovăția, fiind apreciată de către instanța de apel *ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina garantat de*

art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații.

Instanța de apel, a considerat că prima instanță just și-a întemeiat sentința în baza declarațiilor succesoriului părții vătămate a martorilor și probelor scrise cercetate în ședința de judecată, iar prin analiza lor cu certitudine s-a dovedit vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, iar acuzațiile au fost bine justificate standardului de dovadă „în afara dubiilor rezonabile”.

S-a respins ca fiind neîntemeiat de către instanța de apel, argumentul apărării precum că la caz nu a fost prezentat un ansamblu probatoriu de către acuzare, or învinuirea s-a axat pe o totalitate de probe veridice, pertinente și concludente, care au demonstrat indubitabil vinovăția inculpatului Ciubatico Ivan în comiterea infracțiunii imputate.

Instanța de apel a menționat faptul că de către prima instanță just a fost constatat că declarațiile succesoriului părții vătămate, declarațiile martorilor acuzării coroborează între ele și cu rezultatele Raportului de expertiză medico-legală nr. 84 din 15.10.2015, prin care se confirmă cu certitudine că victimei XXX, i-au fost provocate vătămări corporale sub formă de: traumă cranio-cerebrală închisă, echimoză pe cap, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, hemoragii subdurale (90 ml) și subarahnoidiene totale, conținut hemoragie în ventriculele cerebrale. Edem cerebral. Traumă abdominală închisă: lezarea hilului hepatic și lineal, Hemoperitoneu (900 ml). Fractură-luxație a articulației genunchiului drept, echimoze pe membre. Excoriații pe spate, abdomen și membre care în comun, conform raportului de expertiză medico-legală nr.84 din 15.10.2015, se califică drept vătămări corporale grave, conform criteriului pericolului pentru viață (f. d. 64-66); și Raportul de expertiză auto-tehnică nr. 9248 din 26.11.2015, conform căruia urmei de frânare de 17,6m proiectate în condițiile producerii accidentului rutier dat, corespunde viteza automobilului de model „Niva Chevrolet” cu numărul de înmatriculare XXX până la frânare de 60 km/oră. În momentul tamponării automobilul „Niva Chevrolet” cu numărul de înmatriculare ST AZ407 se afla în limitele benzii de circulație nr. 2 (f. d. 88-90), de asemenea coroborează cu procesul verbal de cercetare a locului accidentului din 16.08.2015 și schița accidentului rutier pe traseul R-20, km. 17 ± 100 m, conform căruia s-au depistat și ridicat schijele farului și alicării de remorcă.

Totodată instanța de apel a ținut necesar să remarce faptul, că de către prima instanță corect au fost apreciate critic concluziile raportului de expertiză tehnico-criminalistică auto-tehnică suplimentară nr. 397 din 04.07.2016, deoarece: această expertiză nu a fost efectuată cu participarea persoanelor care au fost implicate în cazul concret, nu a fost efectuată cu ieșire la fața locului, cu examinarea automobilului implicat în accident și drept rezultat, concluziile date nu au putut fi considerate unele întemeiate, veridice și argumentate, bazate pe o analiză obiectivă a situației rutiere, a situației comiterii accidentului rutier, al tamponării victimei și circumstanțelor ce s-au petrecut la fața locului.

Instanța de apel a respins versiunea avocatului precum că partea vătămată minoră s-a sinucis, or această versiune contravine probelor cauzei penale: declarațiilor succesorului părții vătămate, care a indicat că minora era în dispoziție bună în acea zi, declarațiile martorului Malenchi Marian, potrivit cărora minora traversa strada la pas, dar văzând automobilul, a început a fugi. Concomitent, s-au reiterat declarațiile martorului Peșterean Anatoliei, care a indicat că partea vătămată aștepta să treacă mașinile, ceea ce demonstrează că minora nu avea nici o tendință de a se arunca sub mașină, mai mult însăși inculpatul a indicat asupra faptului că corpul fetei „a fost aruncat la vreo 40 metri spre Orhei”, ceea ce a demonstrat viteza automobilului, care a determinat puterea impactului.

Astfel, instanța de apel a considerat că versiunea inculpatului Ciubatico Ivan privind nevinovăția sa în comiterea infracțiunii încriminate, reprezintă doar o strategie de apărare și de eschivare a inculpatului de la răspundere penală. Totodată, a fost apreciat dubios argumentul apărării precum că inculpatul „*ca om recunoaște vina și se călește*”, dar pe de altă parte, nu o recunoaște, fiind prezentă o poziție contradictorie.

Referitor la aplicarea în privința inculpatului a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței RM, nr. 210 din 29 iulie 2016 instanța de apel a constatat că, de către prima instanță neîntemeiat au fost aplicate aceste prevederi, incorect fiind dispusă încetarea procesul penal în baza art. 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței RM, nr. 210 din 29 iulie 2016.

Instanța de apel a atestat faptul că de către prima instanță, a fost determinată incorect căința activă a inculpatului, or din declarațiile inculpatului rezultă contrariul, și anume că ultimul a pledat nevinovat, a solicitat pe tot parcursul procesului penal achitarea sa, nici odată nu și-a cerut scuze de la părinții victimei, el personal nu a contribuit cu nici un ajutor pentru înmormântarea victimei, nu a recuperat prejudiciul material și moral.

Instanța de apel a statuat că, o primă condiție pentru a atesta căința activă a inculpatului este recuperarea prejudiciilor, pe când la caz Ciubatico Ivan nu a recuperat nici un prejudiciu, în acest sens, prima instanță în mod eronat a indicat că „*a achitat acesteia suma despăgubirilor pentru cheltuielile suportate în legătură cu înmormântarea victimei în mărime de 20 000 lei*”, or s-a constatat că această sumă a fost achitată de către Mănăstirea Sireți ca ajutor, și nu de către inculpat. Mai mult decât atât, succesorul părții vătămate a declarat că are pretenții de ordin material și moral față de inculpatul Ciubatico Ivan.

Totodată, instanța de apel a accentuat că la caz nu a existat vreo cerere scrisă și semnată de inculpat prin care ar fi solicitat aplicarea amnistiei, în timp ce Legea nominalizată indică expres în art. (2) că pentru aplicarea amnistiei este necesar acordul exprimat direct și personal de către inculpat, încetarea procesului penal conform alin. (1) are loc cu acordul scris al persoanei învinuite sau inculpat. Dimpotrivă, instanța de apel a subliniat faptul că, după pronunțarea de către prima

instanță a sentinței prin care s-a aplicat Legea privind amnistia, a fost înaintat apel de către partea apărării, prin care s-a solicitat achitarea inculpatului, ceea ce apriori exclude recunoașterea vinei și căința sinceră a inculpatului, or acestea sunt condiții indispensabile pentru posibilitatea aplicării Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29 iulie 2016.

Instanța de apel a specificat faptul că, la aplicarea legii privind amnistia, instanța urma să verifice dacă inculpatul a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiunea comisă, care include atât repararea prejudiciului material, cât și a celui moral, precum și cheltuielile de judecată, suportate de partea vătămată, instanța era în drept să aplice actul amnistiei față de inculpat, dacă în ședința de judecată, partea vătămată declară expres că nu are anumite pretenții pecuniare față de inculpat și prejudiciul cauzat i-a fost restituit integral, însă atât la examinarea cauzei în primă instanță cât și la examinarea cauzei în instanța de apel, succesorul părții-vătămate a declarat că are pretenții față de inculpat atât de ordin material cât și moral, iar în circumstanțele expuse nefiind posibilă aplicarea Legii privind amnistia, nefiind întrunite condițiile prevăzute la art. 1, 2, 10 ale Legii, precum și art. 57 Cod penal.

Cu referire la stabilirea și individualizarea pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, precum și de faptul că pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale.

La caz, instanța de apel făcând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, a considerat că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, că corijarea și reeducarea acestuia va fi posibilă fără izolarea acestuia de societate, scopul pedepsei penale putând fi atins și prin suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă conform prevederilor art. 90 Cod penal, acordându-i inculpatului șansa de a-și corecta comportamentul în sensul respectării legii penale.

4. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către:

4.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, indicând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea parțială a deciziei, în partea stabilirii pedepsei cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată, invocând faptul că:

- instanța de apel în mod eronat a interpretat și aplicat la caz prevederile art. 75 Cod penal, la alegerea și aplicarea pedepsei numite lui Ciubatico Ivan nu a ținut cont de circumstanțele prezentei cauze penale și consecințele survenite;

- a constatat în mod eronat oportunitatea aplicării la caz a pedepsei practic minime, care va asigura atingerea scopurilor prevăzute de art. 61 Cod penal;

- practic nu a motivat în nici un fel oportunitatea aplicării față de condamnat a pedepsei diminuate spre minimum numit, nu a constatat și stabilit circumstanțele cauzei și persoanei celui vinovat, care ar justifica concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită;

- instanța nu a ținut cont că în cazul în care inculpatul a comis o infracțiune gravă, cu consecințe ireparabile - decesul a unei persoane, lipsind circumstanțe atenuante pe caz, suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii aplicate inculpatului, reprezintă o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane;

- instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de faptul că infracțiunea s-a soldat cu provocarea decesului unei persoane;

- infracțiunea în săvârșirea căreia a fost învinuit inculpatul atentează la relațiile sociale ce vizează respectarea de către conducătorul mijloacelor de transport a regulilor circulației rutiere, obligația impusă fiecărui conducător de transport, care este un mijloc de pericol social sporit pentru sănătatea și viața nu numai a însuși șoferului dar și a altor participanți la trafic;

- la stabilirea și individualizarea pedepsei nu s-a dat o apreciere amplă prevederilor art. 61, 75 Cod penal;

- pe caz lipsesc careva circumstanțe ce ar motiva diminuarea pedepsei numite lui Ciubatico Ivan or dânsul nu a recunoscut vina și prin urmare nu a conștientizat pericolul faptei comise;

- prin negarea vinovăției sale a admis și v-a admite în continuare un astfel de comportament manifestat prin încălcarea Regulamentului Circulației Rutiere și acelor reguli impuse dânsului ca subiect al infracțiunii vizate;

- acea căință exprimată de către Ciubatico Ivan nu poate fi apreciată ca o căință sinceră și activă, ce ar motiva numirea pedepsei atât de blânde;

- inculpatul nu a întreprins careva măsuri în vederea reparării, în măsura posibilității, a daunelor infracțiunii comise, iar succesorul victimei a confirmat în instanța de apel că cel puțin inculpatul nici nu și-a cerut scuze pentru fapta comisă ci din contra a tins a denigra victima decedată prin acel comportament urmat și prin acea versiune înaintată cu privire la intenția minorei de suicid.

4.2 Avocatul Avornic Gheorghe cu inculpatul Ciubatico Ivan, fără a indica expres temeiuri pentru recurs prevăzute în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă după cum urmează din conținutul cererii de recurs, acesta se încadrează în pct. 6) și 8) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței și a deciziei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu emiterea unei decizii de achitare, invocând faptul că:

- *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori*

motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

- instanța de apel, nu a analizat argumente în favoarea înlăturării răspunderii penale în privința inculpatului Ciubatico Ivan, care au fost invocate de către partea apărării, acest fapt reprezentând o violare a art. 6 al CEDO dat fiind faptul că apelantului nu i-a fost oferit de către instanța de apel un răspuns la toate argumentele invocate, respectiv acestea au fost respinse arbitrar;

- atât prima instanță cât și instanța de apel nu au ținut cont de cele expuse în Raportul de expertiză tehnico-criminalistică auto-tehnică nr. 397 din 04.07.2016, efectuată de către Centrul de Expertize Independente din Republica Moldova, prin care s-a constatat faptul, că reieșind din împrejurările descrise în procesul-verbal de cercetare la fața locului, precum și locul nemijlocit al traseului, conducătorul auto nu a avut posibilitatea tehnică de a preveni accidentul rutier prin frânare, în acest caz anume, nu au favorizat producerea accidentului rutier, deoarece el, acționând în conformitate cu cerințele punctului 45 alin. 2) din RCR, în momentul apariției obstacolului nu a dispus de posibilitatea tehnică de a preveni tamponarea cu pietonul;

- conform Raportului de expertiză auto-tehnică nr. 9248 din 26.11.2015, reieșind din urmele de frânare de 17.6 m proiectate în condițiile producerii accidentului rutier dat, viteza automobilului de model „Niva Chevrolet” cu numărul de înmatriculare ST AZ 407 până la frânare era de 60 km/ oră;

- conducătorul automobilului de model „Niva Chevrolet” cu numărul de înmatriculare ST AZ 407, Ciubatico Ivan, la momentul producerii accidentului rutier a acționat în limitele legale ale RCR, fapt confirmat și prin declarațiile martorului XXX, care în instanță a afirmat că inculpatul la momentul producerii accidentului rutier conducea cu o viteză „nu prea mare”;

- instanța de apel nu a ținut cont de faptul că din schița accidentului rutier, victima XXX a traversat carosabilul la o distanță de aproximativ 40 m după trecerea pentru pietoni. Trecerea pentru pietoni nici nu este indicată în schița accidentului rutier;

- nu urma să fie reținut de către instanța de judecată, argumentul succesoriului părții vătămate Mitrean Tatiana, precum că pînă în prezent, Ciubatico Ivan nu a încercat să-și ceară scuză pentru cele întâmplate. Or, acest lucru nu corespunde adevărului, căci de nenumărate ori Ciubatico Ivan a încercat să-și ceară scuze fie direct, fie prin intermediul conducerii mănăstirii Sireți, însă de fiecare dată acesta era amenințat cu răfuială fizică sau cu moartea de către rudele acesteia în mod special de către tatăl decedatei;

- suma de 20.000 lei, acordată de către Mănăstirea Sireți, această sumă de bani nu a provenit de la inculpatul Ciubatico Ivan ci a fost acordată ca ajutor pentru rudele părții vătămate de către Starețul Mănăstirii Sireți, sumă cerută personal de către mama decedatei;

- de către instanța de apel urma să fie luată în considerare argumentul părții apărării, precum că la materialele cauzei au fost prezentate probe care demonstrează că cu 6 zile înainte de producerea accidentului rutier, pe data de 10.08.2015, victima XXX a publicat pe pagina sa a rețelei de socializare un mesaj cu tentă suicidală (f.d. 55), or în această situație era evidentă intenția părții vătămate XXX de a-și pune capăt zilelor prin a recurge la aruncarea sa în fața automobilului aflat în mișcare - „ imaginează-ți că m-a lovit mortal o mașină, doar imaginează-ți”;

- nefiind clar conform căror norme de drept material aplicabil instanța de judecată a concluzionat că Ciubatico Ivan s-ar face vinovat de producerea accidentului rutier și de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) din Codul penal, dacă din materialele prezentate în prima instanță reiese cu certitudine că la momentul producerii accidentului rutier, inculpatul a acționat în limitele legale ale RCR și în momentul apariției obstacolului nu a dispus de posibilitatea tehnică de a preveni tamponarea cu pietonul care se și face vinovat de producerea accidentului rutier.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

5.1 Cu referire la recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin:

La caz, Colegiul penal reține că, procurorul indică ca temei pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că nu s-a individualizat corect pedeapsa aplicată.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile și motivele invocate de procuror nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor, or, la judecarea apelurilor declarate, instanța de recurs a constatat că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă în partea individualizării pedepsei în privința lui Ciubatico Ivan în limitele sancțiunii art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

În privința criticilor aduse de către recurent precum că „ *instanța de apel în mod eronat a interpretat și aplicat pe caz prevederile art. 75 Cod penal, iar la alegerea și aplicarea pedepsei numite lui Ciubatico Ivan nu a ținut cont de circumstanțele prezentei cauze penale și consecințele survenite*”, Colegiul penal reține că acestea nu sunt incidente cauzei, or, analizând textul deciziei contestate (f. d. 247-276, vol. I) se atestă indubitabil, că de către instanța de apel la stabilirea pedepsei s-a ținut cont în deplină măsură de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana inculpatului, comportamentul său în viața socială, precum și cel din înaintea și după săvârșirea infracțiunii incriminate, de faptul că acesta a săvârșit pentru prima oară o infracțiune gravă, s-a ținut cont de faptul că pedeapsa este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât de condamnat cât și de alte persoane, ajungând corect la concluzia că corijarea și reeducarea inculpatului Ciubatico Ivan va fi posibilă și fără izolarea acestuia de societate, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Referitor la argumentul recurentului precum că „ *instanța nu a ținut cont că în cazul în care inculpatul a comis o infracțiune gravă, cu consecințe ireparabile - decesul a unei persoane, lipsind circumstanțe atenuante pe caz, suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii aplicate inculpatului, reprezintă o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inequitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane*”, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat, or, de către instanța de apel s-a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, decizia acesteia fiind pe deplin motivată în partea suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoarea, conform art. 90 Cod penal, or legiuitorul acordă dreptul instanței, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, de a decide de la caz la caz, posibilitatea aplicării pedepsei vinovatului cu suspendarea condiționată a executării ei. În speța dată, rezultă că instanța de apel, reieșind din circumstanțele susmenționate, a considerat irațional ca inculpatul să execute real pedeapsa stabilită, concluzie susținută și de instanța de recurs ordinar.

Suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare depinde de întrunirea cumulativă a mai multor condiții, expres și limitativ prevăzute de lege, care privesc, pe de o parte, pedeapsa aplicată și natura infracțiunii- condiții obiective, iar pe de o parte, pedeapsa aplicată și natura infracțiunii- condiții obiective, iar pe de altă parte, situația și persoana infractorului- condiții subiective.

În cadrul condițiilor suspendării, persoana condamnatului interesează sub raportul pericolozității sale, decurgând, în primul rând, din fapta și din împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, iar în al doilea rând, din persoana infractorului, care trebuie studiată pentru a se putea constata dacă aceasta se poate corecta fără executarea pedepsei.

Pentru a-și formula o astfel de convingere, instanța trebuie să efectueze o analiză completă a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportarea sa în viața socială, la locul de muncă, înainte și după săvârșirea faptei, în timpul judecății etc.

Mai mult, potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Totodată instanța de recurs menționează că, Curtea Europeană în jurisprudența sa, s-a pronunțat în favoarea folosirii măsurilor neprivative de libertate (*cauza Varga și alții v. Ungaria, hotărârea din 10 martie 2015, § 104; cauza Norbert Sikorski v. Polonia, hotărârea din 22 octombrie 2009, §158*), statuând că trebuie să se ia în considerare alternativele disponibile detenției, și nu aplicarea automată a pedepsei închisorii (*cauza Kyprianou v. Cipru, hotărârea din 15 decembrie 2005, §108*). Or, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale în partea stabilirii pedepsei lui Ciubatico Ivan, nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Colegiul penal consideră neîntemeiat și argumentul recurentului precum că „ inculpatul nu a întreprins careva măsuri în vederea reparării, în măsura posibilității, a daunelor infracțiunii comise, iar succesorul victimei a confirmat în instanța de apel că cel puțin inculpatul nici nu și-a cerut scuze pentru fapta comisă ...”, acestea fiind în contradicție cu declarațiile succesurului părții vătămate, care în cadrul ședinței instanței de apel a declarat că „ inculpatul personal nu s-a prezentat pentru a acorda vreun ajutor pentru înmormântare dar s-a prezentat cineva de la mănăstire pentru a-mi da o sumă de bani și mi-au zis că banii sunt de la inculpat dar ca ajutor de la mănăstire” (f.d. 234 Vol. I).

5.2 Cu referire la recursul declarat de către avocatul Avornic Gheroghe cu inculpatul Ciubatico Ivan:

La caz, Colegiul penal reține că, recurenții nu au indicat nici un temei prevăzut la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă din conținutul cererii de recurs

rezultă că aceștia critică decizia instanței de apel în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Verificând legalitatea hotărîrii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile și motivele invocate de recurenți nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Astfel, analizând textul deciziei recurate (f. d. 247-276, vol. I) în coraport cu motivele invocate de recurenți, Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat asupra aspectelor contestate în prezentul recurs ordinar, bazându-și just soluția privind respingerea apelului prin care s-a solicitat achitarea inculpatului Ciubatico Ivan, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărîrii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Ce ține de alegațiile recurenților precum că *„atât prima instanță cât și instanța de apel nu au ținut cont de cele expuse în Raportul de expertiză tehnico-criminalistică auto-tehnică nr. 397 din 04.07.2016, efectuată de către Centrul de Expertize Independente din Republica Moldova, prin care s-a constatat faptul, că reieșind din împrejurările descrise în procesul-verbal de cercetare la fața locului, precum și locul nemijlocit al traseului, conducătorul auto nu a avut posibilitatea tehnică de a preveni accidentul rutier prin frânare, în acest caz, nu au favorizat producerea accidentului rutier, deoarece el, acționând în conformitate cu cerințele punctului 45 alin. 2) din RCR, în momentul apariției obstacolului nu a dispus de posibilitatea tehnică de a preveni tamponarea cu pietonul”, Colegiul penal le consideră neîntemeiate, deoarece din textul deciziei contestate, rezultă că instanța de apel a dat o apreciere raportului de expertiză, ajungând la concluzia că „ ... instanța de fond corect a apreciat critic concluziile raportului de expertiză tehnico - criminalistică auto-tehnică suplimentară nr. 397 din 04.07.2016, deoarece această expertiză nu a fost efectuată cu participarea persoanelor care au fost implicate în cazul concret, nu a fost efectuată cu ieșirea la fața locului, cu examinarea automobilului implicat în accident și drept rezultat, concluziile date nu pot fi considerate unele întemeiate, veridice și argumentate, bazate pe o analiză obiectivă a situației rutiere, a situației comiterii accidentului rutier, a tamponării victimei și circumstanțelor ce s-au petrecut la fața locului ” (f. d. 266, Vol. I).*

Colegiul penal, consideră neîntemeiat și argumentul recurenților precum că „ conform Raportului de expertiză auto-tehnică nr. 9248 din 26.11.2015, reieșind din urmele de frânare de 17.6 m proiectate în condițiile producerii accidentului rutier dat, viteza automobilului de model „Niva Chevrolet” cu numărul de înmatriculare XXX până la frânare era de 60 km/ oră”, or conform învinuirii aduse, inculpatul Ciubatico Ivan este învinuit de faptul încălcării prevederilor pct. 3, pct. 45 alin. (1), lit. a), b), d), pct. 46 lit. a) RCR, art. 22 alin. (4) din Legea nr. 131 din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, nefiindu-i încriminată depășirea limitei de viteză.

Colegiul penal nu poate reține argumentul recurenților precum că „ ... la momentul producerii accidentului rutier, inculpatul a acționat în limitele legale prevăzute de RCR, fapt confirmat prin declarațiile martorului XXX, care în instanță a afirmat că inculpatul la momentul producerii accidentului rutier conducea cu o viteză nu prea mare”, deoarece în cadrul ședinței de judecată martorul XXXa declarat că „ după lovitură mașina a frânat și a oprit undeva la 50 de metri de la lovitură ”, fapt ce confirmă că inculpatul Ciubatico Ivan nu a manifestat prudență sporită, nu a redus limita de viteză pentru a evita impactul, reacționând astfel, după tamponare.

În privința temeiului indicat de recurenți, stipulat în art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, sub aspectul că în acțiunile inculpatului Ciubatico Ivan nu au fost întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, Colegiul penal nu le acceptă, iar alegațiile aduse în argumentarea acestui temei, sunt inadmisibile, or prima instanță în sentință (f.d. 199-206, vol. I), a conchis că fapta inculpatului Ciubatico Ivan întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, iar instanța de apel în decizia sa (f.d. 247-276, vol. I), s-a expus asupra prezenței tuturor elementelor infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, în acțiunile inculpatului Ciubatico Ivan, bazându-și această soluție în temeiul probelor verificate prin citire în instanța de apel, fapt consemnat în procesul verbal al ședinței de judecată (f.d. 237-244, vol. I), probe apreciate just de instanța de apel prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

Colegiul penal nu acceptă motivele invocate în recurs unde se invocă că victima a dorit să se sinucidă, astfel intenționat a provocat tamponarea ei, scriind și careva mesaje în rețelele de socializare despre lovitura de mașină, fiindcă martorul Peșterean Anatoli a declarat în prima instanță că „la oprire Valeria stătea pe trotuar, aștepta să treacă traseul dinspre Cogâlniceni spre câmpie” (f.d. 189 Vol. I), martorul Malenchi Marian care a declarat că „ fiica Valeria s-a pornit cu căldarea de nuci să traverseze drumul, am văzut-o cum fugea...probleme sufletești Valeria nu avea” (f.d. 184 Vol. I), reieșind din aceste declarații și vârsta victimei de aproximativ 13 ani, este evident că victima nu a dorit să se sinucidă, dar a dorit să treacă drumul cu căldarea cu nuci, iar versiunea de sinucidere este declarativă, mai ales că și mesajul conținea următoarea frază „Îți este indiferentă da? Îți e paralel de ea? Acum imaginează-ți că o lovește o mașină....mortal. Doar imaginează-ți”, de unde rezultă că ea nu vorbește despre sine dar despre o altă persoană „ea”.

Referitor la argumentul recurenților precum că a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO, Colegiul penal îl consideră declarativ, fără o argumentare clară prin ce anume s-a încălcat acest drept al inculpatului, stabilind că de către instanța de apel s-a respectat întru totul dreptul inculpatului la un proces echitabil.

6. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurenți ce ar fi afectat hotărârea judecătorească atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată, este legală și întemeiată, iar recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, de către avocatul Avornic Gheorghe cu inculpatul Ciubatico Ivan sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, de către avocatul Avornic Gheorghe cu inculpatul Ciubatico Ivan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Ciubatico Ivan XXX**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **13 decembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor